

Херсонська обласна державна адміністрація
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

СХВАЛЕНО
Протокол науково-
методичної ради
державного архіву
Херсонської області
18.10.2021 № 3

**ЗНАМЕННІ
І ПАМ'ЯТНІ ДАТИ
ХЕРСОНЩИНИ
НА 2022 РІК**

Календар

Херсон
2021

ЗМІСТ

Вступ	3
Міжнародні, державні, професійні та головні церковні свята	5
Ювілеї населених пунктів області	16
Календар пам'ятних дат в історії краю	18
Ювілеї видатних херсонців	24

ВСТУП

У 2022 році виповнюється **105 років від початку Української революції 1917–1921 років.**

17 (04) березня 1917 року у Києві розпочала роботу Українська Центральна Рада – революційний парламент, який 23 (10) червня 1917 року ухвалив I Універсал про автономію України, а 20 (07) листопада 1917 року III Універсалом проголосив утворення **Української Народної Республіки.**

Документи держархіву області розповідають про участь херсонців у боротьбі за незалежну Україну, діяльність таких визначних діячів як Микола Чернявський, Іван Челюк, Гордій Нянчур та багато інших. У 1917 році в Херсоні була створена перша легальна українська національно-культурна та політична організація “Українська хата” (07 квітня (25 березня)), почала виходити перша україномовна газета “Вісник товариства “Українська хата в Херсоні” (25 (12) квітня), проведено першу національну маніфестацію (29 (16) квітня), відкрились перші українознавчі курси для вчителів (14 (01) липня), 31 грудня 1917 року розпочав роботу Український національний театр імені Тараса Шевченка. Підсумком року демократичних перетворень та національного розвитку стало рішення губернського з’їзду представників волосних і повітових земств, рад робітничих, солдатських і селянських депутатів, органів міського самоврядування від 15 (02) грудня 1917 року про визнання Херсонщини невід’ємною частиною Української Народної Республіки і єдиною легітимною владою – Українську Центральну Раду та Генеральний Секретаріат.

Див.: З історії українського державотворення на Херсонщині. 1917–1921 : анотований перелік справ / Держкомархів України ; Державний архів Херсонської області. – Херсон, 2009. – 224 с. : іл.

У 2022 році вшановуються **90-ті роковини Голодомору 1932–1933 років в Україні.** Законом України “Про Голодомор 1932–1933 рр. в Україні”, прийнятим Верховною Радою України 28 листопада 2006 року, Голодомор визнано геноцидом Українського народу.

У державному архіві області зберігаються документи, що характеризують передумови, перебіг та наслідки голодомору на Херсонщині. Основний масив інформації міститься у постановах, протоколах, рішеннях Херсонського міського, Великолепетиського, Великоолександрівського, Генічеського, Нижньосірогозького, Скадовського районних комітетів КП(б)У, Херсонської міськради, Бериславського, Генічеського, Новотроїцького райвиконкомів, архівно-слідчих справах громадян, репресованих органами НКВС, кримінальних справах, листуванні установ, заявах жителів Херсонщини.

Див.: Херсонщина. Голодомор. 1932-1933 : зб. документів / Державний архів Херсонської області. – Херсон, 2008. – 320 с. : іл.

У 2022 році виповнюється **85-років із часу масових розстрілів української інтелігенції в урочищі Сандармох.**

27 жовтня, 1-4 листопада 1937 року на честь 20 річниці захоплення більшовиками влади в Росії в урочищі Сандармох Республіки Карелія РРФСР органами НКВС була проведена масова страта цивільного населення – розстріляно більше тисячі в'язнів Соловецьких таборів, серед них визначні українські митці Лесь Курбас, Микола Зеров, Марко Вороний, академік Степан Рудницький, професори-історики Сергій Грушевський та Володимир Чехівський, письменник і міністр освіти УНР Антін Крушельницький.

Серед страчених і наш земляк драматург Микола Куліш (1892–1937). На честь Миколи Куліша названі вулиці у Херсоні та Каховці, його ім'я носить обласний академічний музично-драматичний театр.

Див.: Виставку документів держархіву області “Микола Гурович Куліш”:
<https://kherson.archives.gov.ua/informacziyna-diyalnist/dokumentalni-vystavky-online/mykola-gurovych-kulish/>

У 2022 році виповнюється **30 років від затвердження Президією Верховної Ради України Указу “Про Державний гімн України” (1992) та 160 років (1862) від написання українським етнографом, фольклористом, поетом Павлом Платоновичем Чубинським вірша “Ще не вмерла Україна”,** якому у майбутньому судилося стати Національним, а згодом і Державним гімном українського народу.

15 січня 1992 року Верховною Радою України була затверджена музична редакція Державного гімну, що знайшло своє відображення у Конституції України, а 06 березня 2003 року Верховна Рада України ухвалила Закон “Про Державний гімн України”, яким затверджено як Державний гімн Національний гімн “Ще не вмерла України...” на музику Михайла Вербицького зі словами першого куплету і приспіву пісні Павла Чубинського.

У 2022 році виповнюється **30 років від затвердження Постанови Верховної Ради України “Про Державний прапор України”.**

Синьо-жовтий прапор використовувався українцями у ХІХ – на початку ХХ століття як національний на всіх українських землях, що були у складі Австрійської та Російської імперій. Під час Української революції 1917–1921 років від був Державним прапором Української Народної Республіки та Української Держави, у 1938–1939 роках – Карпатської України.

28 січня 1992 року Верховна Рада України законодавчо закріпила за Національним синьо-жовтим прапором статус Державного прапора країни.

У 2022 році виповнюється **30 років від затвердження Постанови Верховної Ради України “Про Державний герб України”.**

19 лютого 1992 року Верховна Рада України постановила затвердити тризуб як малий Державний герб України (розроблений групою у складі: А. Гречило, О. Кохан та І. Турецький) і розміщувати його на печатках органів державної влади і державного управління, грошових знаках та знаках поштової оплати, службових посвідченнях, штампах, бланках державних установ.

МІЖНАРОДНІ, ДЕРЖАВНІ, ПРОФЕСІЙНІ ТА ГОЛОВНІ ЦЕРКОВНІ СВЯТА

Січень

- 1 – Новий рік. *Закон УРСР від 18.06.1991 № 1205-XII*
 - Всесвітній день миру
- 2 – День в'язня
- 7 – Різдво Христове. *Закон України від 16.11.2017 № 2211-VIII*
- 10 – День метро
- 14 – День Святого Василя Великого
- 19 – Богоявлення (Хрещення) Господнє. Водохреща
- 20 – День Автономної Республіки Крим
- 22 – День Соборності України. *Указ Президента України від 13.11.2014 № 871/2014*
- 24 – День зовнішньої розвідки України. *Указ Президента України від 22.11.2018 №381/2018*
- 26 – Міжнародний день митних служб
- 27 – Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
- 28 – Міжнародний день захисту персональних даних
- 29 – День пам'яті Героїв Крут (1918). *Указ Президента України від 15.01.2007 № 15/2007*

Лютий

- 2 – Всесвітній день водно-болотних угідь
- 4 – Всесвітній день боротьби проти раку
- 8 – Міжнародний день безпеки в Інтернеті
- 11 – Всесвітній день хворого
- 13 – Всесвітній день радіо
- 14 – День Святого Валентина
- 15 – День вшанування учасників бойових дій на території інших держав. *Указ Президента України від 11.02.2004 № 180/2004*
 - Міжнародний день дітей, хворих на рак
 - Стрітення Господнє
- 20 – День Героїв Небесної Сотні. *Указ Президента України від 11.02.2015 № 69/2015*
 - Всесвітній день соціальної справедливості
- 21 – Міжнародний день рідної мови
- 22 – Міжнародний день підтримки жертв злочинів
- 28 – Масляна

Березень

- 1 – Всесвітній день цивільної оборони
- 3 – Всесвітній день дикої природи
- Всесвітній день письменника
- 8 – Міжнародний жіночий день. *Закон УРСР від 18.06.1991 № 1205-XII*
- 9 – День народження Тараса Григорович Шевченка (1814–1861), українського поета, художника, мислителя
- 12 – День землевпорядника. *Указ Президента України від 11.12.1999 № 1556/99*
- 14 – День українського добровольця. *Постанова Верховної Ради України від 17.01.2017 № 1822–VIII*
- 15 – Всесвітній день захисту прав споживача
- 20 – День працівників ЖКГ і побутового обслуговування населення. *Указ Президента України від 15.02.1994 № 46/94 зі змінами від 19.05.1995 № 385/95*
- Міжнародний день планетаріїв
- 21 – Міжнародний день боротьби за ліквідацію расової дискримінації
- Міжнародний день лісів
- Міжнародний день людини з синдромом Дауна
- Всесвітній день домашнього господарства
- Всесвітній день поезії
- 22 – Міжнародний день таксиста
- Всесвітній день водних ресурсів (Всесвітній день води)
- 23 – Всесвітній день метеоролога
- 24 – Всесвітній і всеукраїнський день боротьби із захворюванням на туберкульоз. *Указ Президента України від 22.03.2002 № 290/2002*
- 25 – День Служби безпеки України. *Указ Президента України від 22.03.2002 № 193/2001*
- Міжнародний день солідарності з жертвами рабства та трансатлантичної работоргівлі
- 26 – День Національної гвардії України. *Указ Президента України від 18.03.2015 № 148/2015*
- 27 – Міжнародний день театру

Квітень

- 1 – День сміху
- Міжнародний день птахів
- 2 – Міжнародний день дитячої книги
- Всесвітній день поширення інформації щодо проблем аутизму
- 3 – День геолога. *Указ Президента України від 07.02.1995 № 110/95*
- 4 – День створення НАТО
- Міжнародний день просвіти з питань мінної безпеки та допомоги в діяльності щодо розмінування
- 7 – Всесвітній день здоров'я
- Благовіщення Пресвятої Богородиці
- 11 – Міжнародний день визволення в'язнів нацистських концтаборів
- 12 – День працівників ракетно-космічної галузі України. *Указ Президента України від 13.03.1997 № 230/97*
- Всесвітній день авіації і космонавтики
- День скаута в Україні
- 16 – День довкілля. *Указ Президента України від 06.08.1998 № 855/98*
- 17 – День пожежної охорони. *Указ Президента України від 11.10.2013 № 555/2013*
- Вхід Господній в Єрусалим (Вербна неділя)
- 18 – День пам'яток історії та культури. *Указ Президента України від 23.08.1999 № 1062/99*
- Міжнародний день пам'яток і визначних місць
- 21 – Всесвітній день творчості та інноваційної діяльності
- 22 – Міжнародний день Землі
- 23 – Всесвітній день книги і авторського права
- 24 – Всесвітній день споріднених міст
- Пасха Христова. *Закон УРСР від 20.03.1991 № 871–XII*
- 26 – День Чорнобильської трагедії (1986)
- Міжнародний день інтелектуальної власності
- 27 – Міжнародний день секретаря
- 28 – Всесвітній день охорони праці
- 29 – Міжнародний день пам'яті всіх жертв застосування хімічної зброї
- 30 – День прикордонника України. *Указ Президента України від 27.04.2018 № 111/2018*

Травень

- 1 – День праці. *Закон України від 16.11.2017 № 2211–VIII*
- 3 – Всесвітній день свободи преси
- 5 – Міжнародний день боротьби за права інвалідів
- 6 – День піхоти. *Указ Президента України від 19.04.2019 № 152/2019*
- 8 – День Матері. *Указ Президента України від 10.05.1999 № 489/99*
– День пам'яті та примирення. *Указ Президента України від 24.03.2015 № 169/2015*
– Міжнародний день Червоного Хреста і Червоного Півмісяця
- 9 – День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні (День перемоги). *Закон України від 09.04.2015 № 315–VIII*
- 14 – День пам'яті українців, які рятували євреїв під час Другої світової війни. *Постанова Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1178–IX*
- 15 – День пам'яті жертв політичних репресій. *Указ Президента України від 21.05.2007 № 431/2007*
– Міжнародний день родини (сім'ї)
- 18 – День боротьби за права кримськотатарського народу. *Указ Президента України від 16.05.2014 № 472/2014*
– День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу. *Постанова Верховної Ради України від 12.11.2015 № 792–VIII*
– День резервіста України. *Указ Президента України від 19.04.2019 № 154/2019*
– Міжнародний день музеїв
- 20 – День банківських працівників. *Указ Президента України від 06.03.2004 № 316/2004*
– День вишиванки
- 21 – День науки. *Указ Президента України від 14.02.1997 № 145/97*
– День Європи. *Указ Президента України від 19.04.2003 № 339/2003*
- 22 – Міжнародний день біологічного різноманіття
- 23 – День морської піхоти України. *Указ Президента України від 23.05.2018 № 145/2018*
- 24 – День слов'янської писемності і культури. *Указ Президента України від 17.09.2004 № 1096/2004*
– Європейський день парків
– День Рівноапостольних Кирила і Мефодія
- 25 – День Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. *Указ Президента України від 29.04.2021 № 181/2021*
- 28 – День працівників видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження. *Указ Президента України від 25.05.1999 № 563/99*
- 29 – День хіміка. *Указ Президента України від 07.05.1994 № 219/94*
– Міжнародний день миротворців ООН
- 31 – Всесвітній день боротьби з тютюнопалінням

Червень

- 1 – Міжнародний (і всеукраїнський) день захисту дітей. *Указ Президента України від 30.05.1998 № 568/98*
 - Всесвітній день батьків
- 2 – Вознесіння Господнє
- 4 – Міжнародний день безневинних дітей – жертв агресії
- 5 – День працівників місцевої промисловості. *Указ Президента України від 20.08.2002 № 726/2002*
 - День працівників водного господарства. *Указ Президента України від 18.03.2003 № 226/2003*
 - Всесвітній день охорони навколишнього середовища
- 6 – День журналіста. *Указ Президента України від 25.05.1994 № 251/94*
- 8 – Всесвітній день океанів
- 12 – День працівників легкої промисловості. *Указ Президента України від 9.06.1994 № 285/94*
 - День працівника фондового ринку. *Указ Президента України від 11.03.2008 № 202/2008*
 - Всесвітній день боротьби з дитячою працею
 - Трійця. *Закон УРСР від 20.03.1991 № 871–XII*
- 14 – Всесвітній день донорів крові
- 17 – Всесвітній день боротьби з опустелюванням і засухами
- 19 – День медичного працівника. *Указ Президента України від 03.06.1994 № 281/94*
 - День батька. *Указ Президента України від 18.05.2019 № 274/2019*
 - День фермера. *Указ Президента України від 18.06.2020 № 234/2020*
- 20 – Всесвітній день біженців
- 22 – День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні. *Указ Президента України від 17.11.2000 № 1245/2000*
- 23 – День Державної служби. *Указ Президента України від 4.04.2003 № 291/2003*
- 25 – День митника України. *Указ Президента України від 25.06.2020 № 251/2020*
 - Міжнародний день моряка
- 26 – Міжнародний день на підтримку жертв тортур
 - Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотичними засобами та їхнім незаконним обігом
- 28 – День Конституції України (1996). *Закон України від 28.06.1996 № 256/96-ВР*
- 26 – День молодіжних та дитячих громадських організацій. *Указ Президента України від 27.06.2008 № 599/2008 зі змінами від 24.06.2011 № 600/2011*

Липень

- 1 – День архітектури України. *Указ Президента України від 17.06.1995 № 456/95*
- 2 – День податківця України. *Указ Президента України від 25.06.2000 № 252/2020*
 - Міжнародний день спортивного журналіста
 - Міжнародний день кооперативів
- 3 – День Військово-Морських Сил Збройних Сил України. *Указ Президента України від 12.06.2015 № 331/2015*
 - День працівників морського та річкового флоту. *Указ Президента України від 12.06.2015 № 332/2015*
- 4 – День Національної поліції України. *Указ Президента України від 09.12.2015 № 693/2015 зі змінами від 04.04.2018 № 97/2018*
 - День судового експерта. *Указ Президента України від 10.06.2009 № 424/2009*
- 7 – День працівника природно-заповідної справи. *Указ Президента України від 18.08.2009 № 629/2009*
- 8 – День родини. *Указ Президента України від 30.12.2011 № 1209/2011*
- 10 – День рибалки. *Указ Президента України від 22.06.1995 № 464/95*
- 11 – Всесвітній день народонаселення
- 15 – День українських миротворців. *Постанова Верховної Ради України від 21.05.2013 № 292-VII*
- 16 – День прийняття Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України (1990)
 - День бухгалтера та аудитора. *Указ Президента України від 18.06.2004 № 662/2004 зі змінами від 20.04.2018 № 103/2018*
- 17 – День працівників металургійної та гірничодобувної промисловості. *Указ Президента України від 27.06.2006 № 584/2006*
- 19 – День тренера. *Указ Президента України від 24.06.2021 № 263/2021*
- 20 – День шахів в Україні. *Постанова Верховної Ради України від 01.11.2011 № 3985-VI*
- 24 – День Святої Рівноапостольної Ольги, Великої княгині Київської
- 28 – День Хрещення Київської Русі-України. *Указ Президента України від 25.07.2008 № 668/2008*
 - День Української Державності. *Указ Президента України від 24.08.2021 № 423/2021*
 - День Рівноапостольного Великого князя Володимира, Хрестителя України-Русі
- 29 – День Сил спеціальних операцій Збройних Сил України. *Указ Президента України від 26.07.2016 № 311/2016*
- 31 – День працівників торгівлі. *Указ Президента України від 05.06.1995 № 427/95*

Серпень

- 6 – Всесвітній день боротьби за заборону ядерної зброї
- 7 – День Повітряних Сил Збройних Сил України. *Указ Президента України від 27.06.2007 № 579/2007*
- 8 – День військ зв'язку. *Указ Президента України від 01.02.2000 № 154/2000*
- 9 – Міжнародний день корінних народів світу
- 12 – Міжнародний та всеукраїнський День молоді. *Указ Президента України від 28.07.2021 № 333/2021*
- 14 – День будівельника. *Указ Президента України від 22.07.1993 № 273/93*
 - День працівників ветеринарної медицини України. *Указ Президента України від 01.11.2001 № 1035/2001*
 - Перший Спас (Маковій)
- 15 – День археолога. *Указ Президента України від 06.08.2008 року № 694/2008*
- 19 – День пасічника. *Указ Президента України від 15.08.1997 № 815/97*
 - Всесвітній день гуманітарної допомоги
 - Преображення Господнє. Другий Спас
- 23 – День Державного прапора України. *Указ Президента України від 23.08.2004 № 987/2004*
- 24 – День незалежності України (1991). *Закон України від 05.06.1992 № 2417–XII*
- 27 – День авіації України. *Указ Президента України від 16.08.1993 № 305/93*
- 28 – День шахтаря. *Указ Президента України від 16.08.1993 № 304/93*
 - Успіння Пресвятої Богородиці
- 29 – День пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. *Указ Президента України від 23.08.2019 № 621/2019*
 - Міжнародний день дій проти ядерних випробувань
- 30 – Міжнародний день жертв насильницьких зникнень

Вересень

- 1 – День знань
- 2 – День нотаріату. *Указ Президента України від 22.02.2010 № 211/2010*
- 4 – День підприємця. *Указ Президента України від 05.10.1998 № 1110/98*
- 8 – Міжнародний день солідарності журналістів
– Міжнародний день письменності (грамотності)
- 10 – День фізичної культури і спорту. *Указ Президента України від 29.06.1994 № 340/94*
– День українського кіно. *Указ Президента України від 12.01.1996 № 52/96*
- 11 – День працівників нафтової, газової та нафтопереробної промисловості. *Указ Президента України від 12.08.1993 № 302/93*
– День танкістів. *Указ Президента України від 29.08.1997 № 922/97*
- 15 – Міжнародний день демократії
- 16 – Міжнародний день збереження озонового шару
- 17 – День винахідника і раціоналізатора. *Указ Президента України від 16.08.1994 № 443/94*
– День фармацевтичного працівника. *Указ Президента України від 07.09.1999 № 1128/99*
– День рятувника. *Указ Президента України від 12.09.2008 № 830/2008*
– День безпеки пацієнтів. *Президента України від 04.09.2019 № 648/2019*
- 18 – День працівника лісу. *Указ Президента України від 28.08.1993 № 356/93*
- 20 – Міжнародний день миру
– Різдво Пресвятої Богородиці
- 22 – День партизанської слави. *Указ Президента України від 30.10.2001 № 1020/2001*
- 25 – День машинобудівника. *Указ Президента України від 08.09.1993 № 361/93*
- 26 – Європейський день мов
- 27 – День туризму. *Указ Президента України від 21.09.1998 № 1047/98*
– Воздвиження Хреста Господнього
- 29 – Всесвітній день моря
- 30 – Всеукраїнський день бібліотек. *Указ Президента України від 14.05.1998 № 471/98*
– День усиновлення. *Указ Президента України від 27.11.2008 № 1088/2008*

Жовтень

- 1 – День ветерана. *Указ Президента України від 24.09.2004 № 1135/2004*
 - Міжнародний день людей похилого віку
- 2 – День працівників освіти. *Указ Президента України від 11.09.1994 № 513/94*
 - День територіальної оборони України. *Указ Президента України від 30.09.2020 № 417/2020*
 - Міжнародний день боротьби проти насилля
- 3 – Міжнародний день житла
- 5 – Всесвітній день учителів
- 8 – День юриста. *Указ Президента України від 16.09.1997 № 1022/97*
- 9 – День художника. *Указ Президента України від 09.10.1998 № 1132/98*
- 9 – День працівників державної санітарно-епідеміологічної служби. *Указ Президента України від 05.10.2004 № 1178/2004*
- 9 – Міжнародний поштовий день
- 10 – День працівників стандартизації та метрології. *Указ Президента України від 08.10.2002 № 910/2002*
- 13 – Міжнародний день зі зменшення небезпеки стихійних лих
- 14 – День українського козацтва. *Указ Президента України від 07.08.1999 № 966/99*
 - День захисників і захисниць України. *Закон України від 14.07.2021 № 1643–IX*
 - Покрова Пресвятої Богородиці
- 15 – День працівників целюлозно-паперової промисловості. *Указ Президента України від 01.10.2008 № 885/2008*
- 16 – День працівників харчової промисловості. *Указ Президента України від 08.08.1995 № 714/95*
 - Всесвітній день продовольства
- 17 – Міжнародний день боротьби за ліквідацію злиднів
- 19 – День відповідальності людини. *Постанова Верховної Ради України від 16.07.2021 № 1705–IX*
- 20 – Всеукраїнський день боротьби з захворюванням на рак молочної залози. *Указ Президента України від 17.01.2005 № 42/2005*
- 24 – День Організації Об'єднаних Націй
- 25 – Європейський день цивільного права
- 28 – День визволення України від фашистських загарбників. *Указ Президента України від 20.10.2009 № 836/2009*
- 30 – День автомобіліста і дорожника. *Указ Президента України від 13.10.1993 № 452/93 зі змінами від 22 жовтня 1997 року № 1173/97*
- 31 – Міжнародний день Чорного моря

Листопад

- 1 – День народження Європейського Союзу
- 3 – День ракетних військ і артилерії. *Указ Президента України від 31.10.1997 № 1215/97*
 - День інженерних військ. *Указ Президента України від 27.10.1999 № 1399/99*
- 4 – День залізничника. *Указ Президента України від 15.07.1993 № 257/93 зі змінами від 11.12.2002 № 1140/2002*
- 6 – День працівника соціальної сфери. *Указ Президента України від 13.04.1999 № 374/99*
 - Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища під час війни та збройних конфліктів
- 8 – Всесвітній день містобудування
- 9 – День української писемності та мови. *Указ Президента України від 06.11.1997 № 1241/97*
 - Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва. *Указ Президента України від 30.12.2013 № 717/2013*
 - День Преподобного Нестора Літописця Київського
- 13 – День виноградаря і винороба. *Указ Президента України від 22.09.2020 № 403/2020*
- 16 – День працівників радіо, телебачення та зв'язку. *Указ Президента України від 11.11.1994 № 667/94*
- 17 – Міжнародний (і всеукраїнський) день студента. *Указ Президента України від 16.06.1999 № 659/99*
- 18 – День сержанта Збройних Сил України. *Указ Президента України від 19.04.2019 № 153/2019*
- 19 – День працівників гідрометеорологічної служби. *Указ Президента України від 11.03.2003 № 208/2003*
 - День скловиробника. *Указ Президента України від 09.12.2003 № 1417/2003*
- 20 – День працівників сільського господарства. *Указ Президента України від 07.10.1993 № 428/93*
- 21 – День Гідності та Свободи. *Указ Президента України від 13.11.2014 № 872/2014*
 - День Десантно-штурмових військ Збройних Сил України. *Указ Президента України від 21.11.2017 № 380/2017*
- 25 – Міжнародний день боротьби з насильством проти жінок
- 26 – День пам'яті жертв голодоморів. *Указ Президента України від 26.11.1998 № 1310/98 зі змінами від 21.05.2007 № 431/2007*
- 28 – День працівника системи фінансового моніторингу. *Указ Президента України від 28.11.2020 № 523/2020*

Грудень

- 1 – День працівників прокуратури України. *Указ Президента України від 02.11.2000 № 1190/2000*
 - Всесвітній день боротьби зі СНІДом
- 2 – Міжнародний день боротьби за скасування рабства
- 3 – Міжнародний день людей з інвалідністю
- 4 – Введення в храм Пресвятої Богородиці
- 5 – День працівників статистики в Україні. *Указ Президента України від 02.12.2002 № 1120/2002*
 - Міжнародний день волонтерів
- 6 – День Збройних Сил України. *Постанова Верховної Ради України від 19.10.1993 № 3528–XII*
- 7 – День місцевого самоврядування в Україні. *Указ Президента України від 25.11.2000 № 1250/2000*
 - Міжнародний день цивільної авіації
- 9 – Міжнародний день боротьби з корупцією
- 10 – Міжнародний день захисту прав людини
- 11 – День благодійництва. *Указ Президента України від 13.12.2007 № 1220/2007*
- 12 – День Сухопутних військ України. *Указ Президента України від 18.10.1997 № 1167/97*
- 14 – День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. *Указ Президента України від 10.11.2006 № 945/2006*
- 15 – День працівників суду України. *Указ Президента України від 08.12.2000 № 1318/2000*
- 17 – День працівника державної виконавчої служби України. *Указ Президента України від 22.07.2009 № 569/2009*
- 18 – Міжнародний день мігрантів
- 19 – День адвокатури України. *Указ Президента України від 02.12.2002 № 1121/2002*
 - День святого Миколая Чудотворця
- 22 – День енергетики України. *Указ Президента України від 12.11.1993 № 522/93*
 - День працівників дипломатичної служби України. *Указ Президента України від 21.11.2005 № 1639/2005*
- 24 – День працівників архівних установ України. *Указ Президента України від 30.10.1998 № 1200/98*
- 25 – Різдво Христове. *Закон України від 16.11.2017 № 2211–VIII*

Ювілеї населених пунктів області

Бериславський район

- 240 років (1782) від заснування с. Одрадокам'янка
215 років (1807) від заснування смт Калинівське та с. Бобровий Кут
210 років (1812) від заснування сіл Новодмитрівка та Старосілля
205 років (1817) від заснування с. Миколаївка Тягин
180 років (1842) від заснування с. Новопавлівка
150 років (1872) від заснування сіл Кочубеївка, Микільське, Орлове, Пригір'я, Рівнопілля та Розівка
145 років (1877) від заснування сіл Благодатне та Краснівка
135 років (1887) від заснування с. Новопетрівка
100 років (1922) від заснування сіл Нова Кубань та Новоолександрівка
65 років (1957) віднесення с. Високопілля до категорії селищ міського типу (29 березня)

Генічеський район

- 215 років (1807) від заснування с. Агаймани
210 років (1812) від заснування смт Нижні Сірогози
200 років (1822) від заснування с. Новогригорівка
160 років (1862) від заснування с. Шотівка
135 років (1887) від заснування с. Новопетрівка
110 років (1912) від заснування с. Благовіщенка
100 років (1922) від заснування сіл Рівне та Чонгар

Каховський район

- 240 років (1782) від заснування смт Козацьке
235 років (1787) від заснування с. Корсунка
230 років (1792) від заснування смт Велика Лепетиха та сіл Бабине, Бережанка, Заводівка, Мала Лепетиха, Нижній Рогачик, Ушкалка
160 років (1862) від заснування сіл Білоцерківка та Костянтинівка
125 років (1897) від заснування с. Велика Благовіщенка
115 років (1907) від заснування сіл Заозерне та Кам'янка
100 років (1922) від заснування с. Червоноблагодатне
95 років (1927) від заснування с. Новознам'янка
70 років (1952) від найменування м. Нова Каховка (28 лютого)
55 років (1967) віднесення с. Верхній Рогачик до категорії селищ міського типу (11 березня)

Скадовський район

- 230 років (1792) від заснування с. Преображенка
210 років (1812) від першого згадування у документах про с. Красне
200 років (1822) від заснування с. Круглоозерка
180 років (1842) від заснування с. Новософіївка
125 років (1897) від заснування сіл Олександрівка та Хорли
55 років (1967) віднесення с. Каланчак до категорії селищ міського типу
(11 березня)
30 років (1992) від виокремлення с. Таврійське

Херсонський район

- 200 років (1822) від першого згадування у документах про смт Антонівка
Дніпровського району
65 років (1957) віднесення с. Нова Маячка до категорії селищ міського типу
(08 серпня)
60 років (1962) від заснування селища Щасливе

КАЛЕНДАР ПАМ'ЯТНИХ ДАТ В ІСТОРІЇ КРАЮ

Січень

- 1 – 95 років (1927) від виходу першого номеру газети “Херсонський комунар”, попередника газети “Наддніпрянська правда”
- 13 – 135 років (01.01.1887) від введення в дію міського водогону у м. Херсон
- 18 – 55 років (1967) від встановлення звання “Почесного громадянина міста Херсона”
- 31 – 55 років (1967) від заснування у м. Нова Каховка заводу із виробництва гідротехнічних металоконструкцій Всесоюзного будівельного тресту “Гідромонтаж” (нині – підприємство ПАТ “Укргідромех”)

Лютий

- 2 – 150 років (21.01.1872) від заснування громадської бібліотеки у м. Херсон (нині – обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олесея Гончара)
- 13 – 80-ті роковини (1942) початку примусового переселення населення з окупованих областей України на працю до Німеччини

Березень

- 13 – 55 років (1967) від перепоховання невідомого солдата у парку Слави м. Херсон
- 30 років (1992) від створення обласного відділення Фонду державного майна України (нині – регіональне відділення Фонду державного майна України в Херсонській області, АР Крим та м. Севастополі)
- 25 – 225 років (14.03.1797) від переведення на Херсонщину заснованого у 1787 році єдиновірного Корсунського Богородичного чоловічого монастиря (нині – Корсунський Богородичний жіночий монастир, с. Корсунка Новокаховської територіальної громади Каховського району)
- 26 – 65 років (1957) від організації Новокаховського держлісозосадника (нині – ДП “Дослідне господарство “Новокаховське” Інституту рису Національної академії аграрних наук України”)
- 28 – 145 років (16.03.1877) від відкриття Олешківської земської лікарні (нині – КП “Олешківська багатопрофільна лікарня”)
- 31 – 70 років (1952) від створення виконкому Новокаховської міської ради

У березні виповнюється:

- 140 років (1882) від відкриття земської лікарні у с. Станіслав (нині – Станіславська амбулаторія загальної практики – сімейної медицини)
- 45 років (1977) від початку будівництва автомобільного Антонівського мосту через Дніпро

Квітень

- 6 – 30 років (1992) від утворення обласної державної адміністрації
- 22 – 160 років (1862) від відкриття Херсонського комерційного порту для закордонних суден

Травень

- 9 – 180 років (1842) від освячення церкви Миколи Чудотворця у м. Херсон (Забалка) (нині – Свято-Миколаївський морський собор)
- 55 років (1967) від відкриття меморіалу “Вічний вогонь” у парку Слави м. Херсон
- 25 років (1997) від проведення на Херсонщині Міжнародного літературно-мистецького Шевченківського свята “В сім’ї вольній, новій”

Червень

- 8 – 60 років (1962) від урочистого відкриття нового приміщення обласного музично-драматичного театру (нині – ХОАМДТ ім. Миколи Куліша)
- 13 – 160 років (1862) від заснування Херсонської портової митниці
- 28 – 55 років (1967) від створення у м. Херсоні філії Миколаївського суднобудівного інституту (нині – філія Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова у м. Миколаїв)
- 30 років (1992) від відкриття у м. Херсоні пам’ятника жертвам тоталітарного режиму (скульптор Є. В. Бондаренко, архітектор В. М. Громихін)

Липень

- 5 – 45 років (1977) від введення в експлуатацію будинку Херсонської міської ради (архітектор М. М. Костюченко)
- 10 – 30 років (1992) від відкриття Літературного музею та квартири-музею Бориса Лавреньова у м. Херсоні
- 11 – 30 років (1992) від створення Херсонської міської геріатричної лікарні (с. Степанівка Херсонської тергромади Херсонського району)
- 14 – 95 років (1927) від утворення Чорноморського заповідника (нині – Чорноморський державний біосферний заповідник)

Серпень

- 8 – 65 років (1957) від заснування у м. Нова Каховка технікуму гідромеліорації, механізації та електрифікації сільського господарства (нині – Відокремлений структурний підрозділ “Новокаховський фаховий коледж Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного”)
- 30 років (1992) від відкриття пам’ятника “Архангел Михаїл” на о. Тягині до 500-річчя українського козацтва (1492) (скульптор В. Л. Шкурпат, архітектори М. М. Костюченко, Ю. Г. Степанян)
- 18 – 45 років (1977) від присвоєння Новокаховській середній школі (нині – ЗОШ I-III ступенів) № 1 імені Олександра Петровича Довженка
- 22 – 60 років (1962) від введення в експлуатацію стадіону “Авангард” у м. Херсон (нині – стадіон “Кристал”)
- 28 – 55 років (1967) від початку будівництва Каховського магістрального каналу
- 30 років (1992) від створення у м. Херсон обласного ліцею для сільської учнівської молоді (нині – Херсонський ліцей Херсонської обласної ради)

У серпні виповнюється:

- 85 років (1937) від відкриття Херсонського дитячого будинку для іспанських дітей

Вересень

- 8 – 45 років (1977) від створення обласного виробничого управління меліорації і водного господарства (нині – обласне управління водних ресурсів)
- 30 – 95 років (1927) від відкриття автобусного руху в м. Херсон

Жовтень

- 13 – 150 років (01.10.1872) від заснування фельдшерської школи при Херсонській губернській земській лікарні (нині – базовий медичний коледж)
- 45 років (1977) від заснування стаціонарної топографо-геодезичної експедиції у м. Херсон (нині – ДП “Херсонгеоінформ”)
- 27 – 55 років (1967) від відкриття пам’ятника “Легендарна тачанка” у м. Каховка (скульптори Ю. М. Лоховінін, Л. Л. Михайльонко, Л. А. Родіонов, архітектор Є. М. Полторацький)
- 29 – 115 років (16.10.1907) від відкриття залізничного сполучення між містами Херсон та Миколаїв
- 30 – 75 років (1947) від закриття в області узбецьких і туркменських шкіл

У жовтні виповнюється:

- 150 років (1872) від відкриття учительської семінарії, першого навчального закладу для підготовки вчителів у м. Херсон
- 125 років (1897) від введення в експлуатацію будинку Херсонської громадської бібліотеки (архітектор М. К. Толвінський) (нині – Відділ державної реєстрації актів цивільного стану у місті Херсоні Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса))

Листопад

- 1 – 105 років (1917) від реорганізації Юр'ївського учительського інституту у Херсонський учительський інститут (нині – державний університет)
- 8 – 95 років (1927) від введення в дію Великоолександрівської гідроелектростанції, першої ГЕС на Півдні України

Грудень

- 21 – 75 років (1947) від проведення перших виборів депутатів до обласної ради
- 25 – 75 років (1947) від реорганізації онкопункту в обласний онкодиспансер (нині – КНП “Херсонський обласний онкологічний диспансер” обласної ради)

У 2022 році виповнюється:

- 285 років (1737) від заснування Олександр-Шанца
- 215 років (1807) від заснування державної друкарні у м. Херсон
- 170 років (1852) від відкриття першого книжкового магазину у м. Херсон
- 165 років (1857) від встановлення регулярного водного сполучення між містами Херсон та Одеса, Херсон та Олександрівськ (м. Запоріжжя)
- 135 років (1887) від заснування ботанічного саду у маєтку Асканія-Нова (нині – дендрологічний парк Біосферного заповідника “Асканія-Нова” імені Ф.Е. Фальц-Фейна)
- від заснування земської лікарні у смт Новотроїцьке (нині – КНП “Новотроїцька центральна лікарня”)

-
- 120 років (1902) від початку роботи у м. Херсон першої в Україні цивільної радіостанції
 - від заснування земського патронажу психічно хворих у с. Арнаутка та Арнаутських хуторах (нині – КЗ “Херсонський психоневрологічний будинок-інтернат” Херсонської обласної ради)
 - 110 років (1912) від завершення будівництва комплексу споруд Голопристанської грязелікарні Херсонського повітового земства (нині – ДП “Санаторій “Гопри”)
 - від освячення церкви св. Георгія у с. Мала Кардашинка (нині – Голопристанського району)
 - 65 років (1957) від відкриття у м. Херсоні пам’ятника адміралу Ф. Ф. Ушакову (скульптори Н. Г. Кравченко, П. І. Кравченко, А. Ю. Чубін)
 - 60 років (1962) від відкриття у м. Херсон погруддя поету В. В. Маяковському, творчість якого пов’язана із херсонським літературно-мистецьким об’єднанням футуристів “Гілея” (скульптор І. Г. Шапко)
 - 50 років (1972) від відкриття у м. Херсоні пам’ятника першим корабелям Чорноморського флоту (скульптори І. Г. Білокур, В. М. Потребенко, В. Л. Шкуропат, архітектори Ю. П. Тарасов, Г. П. Сикула)
 - від будівництва обласного протитуберкульозного диспансеру, залізничної лікарні станції Херсон, пологового будинку № 1
 - 40 років (1982) від відкриття у м. Генічеськ пам’ятника Т. Г. Шевченку (скульптор В. О. Кольцов)
 - 30 років (1992) від відкриття у м. Олешки пам’ятника М. Г. Кулішу (скульптор І. Г. Шапко)
 -

ЮВІЛЕЇ ВИДАТНИХ ХЕРСОНЦІВ

Січень

- 1 – 95 років від дня народження Євси Андрія Івановича (1927-2015), українського письменника, перекладача, журналіста, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-3378, оп. 17)
- 9 – 95 років від дня народження Голобородька Юрія Костянтиновича (1927-2009), прозаїка, журналіста, уродженця с. Новотягинка Білозерського району, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-4044, оп. 1)
- 18 – 140 років від дня народження Екстер Олександри Олександрівни (1882-1949), художника, сценографа, педагога, пов'язаної з херсонським літературно-мистецьким об'єднанням футуристів “Гілея”
- 25 – 165 років від дня народження Браунера Олександра Олександровича (1857-1941), українського зоолога, письменника-натураліста, херсонського земського діяча
- 31 – 155 років від дня народження Заруського Маріуша (1867-1941), польського генерала, громадського діяча, похованого у м. Херсон

Лютий

- 7 – 175 років від дня народження Русова Олександра Олександровича (1847-1915), українського етнографа, фольклориста, земського статистика та громадського діяча Херсонщини, ім'я якого носить вулиця у м. Херсон
- 12 – 100 років від дня народження Загороднюка Федора Івановича (1922-2017), художника, Заслуженого художника України (2008), Почесного громадянина м. Херсон (2014), фондоутворювача держархіву області (ф. Р-4025, оп. 1)
- 23 – 80 років від дня народження Гомона Миколи Володимировича (1942), письменника, журналіста, уродженця с. Вільна Україна Голопристанського району
- 26 – 165 років від дня народження Корчака-Чепурківського Овксентія Васильовича (1857-1947), визначного гігієніста і епідеміолога, організатора системи охорони народного здоров'я, санітарного лікаря Херсонського повіту (1889-1903)

Березень

- 4 – 100 років від дня народження Вінера Леоніда Леонідовича (1922-1944), Героя Радянського Союзу, ім'я якого носить вулиця м. Херсон
- 12 – 140 років від дня народження Сагатівського Івана Лукича (1882-1951) (справж. прізвище – Мавренко-Коток), українського актора, театрального діяча, режисера Херсонського українського національного театру імені Т. Г. Шевченка
 - 100 років від дня народження Старикова Івана Терентійовича (1922-2005), прозаїка, журналіста, драматурга, Почесного громадянина м. Скадовськ (2002), фондоутворювача держархіву області (ф. Р-3536, оп. 1)
- 14 – 85 років від дня народження Голобородько Євдокії Петрівни (1937), науковця-педагога, члена-кореспондента Національної академії педагогічних наук України, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-4044, оп. 2)
- 17 – 175 років від дня народження Вовка Федора Кіндратовича (1847-1918), українського етнографа, антрополога, археолога, який здійснив етнографічне вивчення Херсонщини (1911)
- 26 – 290 років від дня народження Клокачова Федота Олексійовича (1732-1783), російського віце-адмірала, засновника військового суднобудування у м. Херсон, похованого у м. Херсон
- 28 – 90 років від дня народження Балаша Віктора Григоровича (1932-2007), Народного художника України (2002), фондоутворювача держархіву області (ф. Р-4004, оп. 1)
- 29 – 80 років від дня народження Громихіна В'ячеслава Михайловича (1942), українського архітектора, Почесного громадянина м. Херсон (2012), фондоутворювача держархіву області (ф. Р-4112)

Квітень

- 12 – 135 років від дня народження Курнакова Георгія Васильовича (1887-1977), українського живописця, засновника пейзажної школи самодіяльного мистецтва у м. Херсон, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-1177)
- 17 – 155 років від дня народження Шейнфінкель Віри Костянтинівни (1867-1928), бібліографа, організатора бібліотечної справи на Херсонщині
- 27 – 115 років від дня народження Плахтіна Івана Олексійовича (1907-1985), українського прозаїка, драматурга, громадського діяча, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-3536)

Червень

- 10 – 100 років від дня народження Варжала Тадеуша Мечиславовича (1922-2015), актора, режисера, художника театру, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-4032, оп. 1)
- 12 – 115 років від дня народження Лаврунова Костя Олександровича (1907-1968), українського прозаїка, літературознавця, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-3724)
- 105 років від дня народження Дрозд Алевтини Іванівни (1917-1996), поетеси, громадського діяча, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-3378, оп. 8)
- 18 – 85 років від дня народження Жолобова Віталія Михайловича (1937), українського космонавта, політика, Почесного громадянина м. Херсон (1976), уродженця с. Стара Збур'ївка Голопристанського району
- 21 – 140 років від дня народження Бурлюка Давида Давидовича (1882-1967), українського живописця, поета, теоретика мистецтва, засновника херсонського літературно-мистецького об'єднання футуристів "Гілея"

Липень

- 19 – 130 років від дня народження Ілька Борщака (справж. прізвище – Баршак Ілля Львович) (1892-1959), українського історика, літературознавця, журналіста, громадського діяча, ім'я якого носить вулиця у м. Херсон

Серпень

- 26 – 110 років від дня народження Балабая Олександра Петровича (1912-1988), громадського діяча, учасника партизанського руху, краєзнавця, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-1215)

Вересень

- 6 – 125 років від дня народження Микитенка Івана Кіндратовича (1897-1937), українського прозаїка, драматурга, випускника Херсонської військово-фельдшерської школи
- 14 – 110 років від дня народження Фальц-Фейна Едуарда Олександровича (1912), мецената, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-4097, оп. 1)
- 24 – 140 років від дня народження Брюмера Леоніда Володимировича (1882-1971) художника, уродженця м. Херсон

Жовтень

- 10 – 105 років від дня народження Давидова Михайла (Соломона) Йосиповича (1917-1982), науковця-історика, краєзнавця, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-3668)
- 21 – 350 років (1672-1742) від дня народження Орлика Пилипа Степановича, українського політичного, державного і військового діяча, ім'я якого носить вулиця у м. Херсон
 - 120 років від дня народження Казимирчак-Полонської Олени Іванівни (1902-1992), науковця-астронома, ім'я якої носить вулиця у м. Херсон
- 25 – 165 років від дня народження Андрія Конощенка (справж. – Грабенко Андрій Михайлович) (1857-1932), фольклориста, музикознавця, земського та громадського діяча, визначного діяча Української революції 1917-1921 рр. у м. Херсон, ім'я якого носить вулиця у м. Херсон

Листопад

- 2 – 95 років від дня народження Моторного Дмитра Костянтиновича (1927-2018), українського аграрія, політика, двічі Героя соціалістичної праці, Героя України
- 6 – 120 років від дня народження Тітенко Марії Іларіонівни (1902-1992), лікаря, громадського діяча, Почесного громадянина м. Херсон (1968), фондоутворювача держархіву області (ф. Р-3726, оп. 3)
- 8 – 135 років від дня народження Малечі Нестора Михайловича (1887-1979), українського мовознавця, педагога, визначного діяча Української революції 1917-1921 рр. у м. Херсон
- 17 – 135 років від дня народження Шумського Юрія Васильовича (справж. прізвище – Шомін) (1887-1954), українського актора, режисера, громадського діяча, ім'я якого носить сквер у м. Херсон

Грудень

- 10 – 95 років від дня народження Цокоти Павла Єгоровича (1927-2016), прозаїка, журналіста, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-1188)
- 13 – 145 років від дня народження Купера Еміля Альбертовича (1877-1960), скрипаля, концертмейстера, диригента, уродженця м. Херсон
- 15 – 95 років від дня народження Орлової Зорі Соломонівни (1927-2019), архівіста, краєзнавця, фондоутворювача держархіву області (ф. Р-4077)
- 18 – 130 років від дня народження Куліша Миколи Гуровича (1892-1937), українського драматурга, визначного діяча Української революції 1917-1921 рр. у м. Херсон, ім'я якого носить обласний академічний музично-драматичний театр, уродженця смт Чаплинка
- 22 – 280 років від дня народження Самойловича Данила Самійловича (1742-1805), українського лікаря, основоположника вітчизняної епідеміології, засновника Херсонського товариства лікарів – першого вітчизняного медичного наукового товариства
- 24 – 85 років від дня народження Чорновола В'ячеслава Максимовича (1937-1999), українського політика, журналіста, публіциста, ім'я якого носить вулиця та площа у м. Херсон
- 29 – 105 років від дня народження Заботіна Всеволода Федоровича (1917-1994), суднобудівника, Героя соціалістичної праці, Почесного громадянина м. Херсон (1988)

Державним архівом Херсонської області надається юридичним особам та громадянам ряд послуг, а саме:

- виконання запитів соціально-правового, тематичного, персонального (біографічних/генеалогічних) та майнового характеру;
- консультування користувачів читального залу архіву щодо самостійних досліджень різноманітної тематики за архівними документами;
- експонування документів (або їх копій) на виставках;
- упорядкування документів підприємств, установ, організацій;
- підготовка документів для передачі на державне зберігання;
- ремонт документів, палітурні роботи.

Укладач: І. Ю. Сінкевич
Відповідальний за випуск: Г. Б. Проценко
Комп'ютерний набір і макет: І. Ю. Сінкевич

Державний архів Херсонської області
вул. Ярослава Мудрого, 3, м. Херсон, 73003
тел./факс (0552) 22 58 95
<http://kherson.archives.gov.ua>
e-mail: oblarhiv@khoda.gov.ua

Приймальні дні:
понеділок – 8⁰⁰ – 17⁰⁰
п'ятниця – 8⁰⁰ – 15⁴⁵